

De wijk-GGD'er in positie

Handvat 5 voor een vliegende start
met de wijk-GGD'er

De wijk-GGD'er zet zich maximaal in om voor een persoon met verward gedrag snel - waar mogelijk nog dezelfde dag - de nodige zorg en ondersteuning te regelen. Of dit lukt staat of valt met de positie die hij heeft in de keten. De wijk-GGD'er moet verbinden en neutraal zijn, draagvlak hebben en bestuurlijk gedekt zijn. Waar je aan moet denken en wat je kunt doen om de wijk-GGD'er in positie te brengen, staat in dit vijfde handvat.

Pad effenen

Om zijn resultaten te kunnen halen moet een wijk-GGD'er een grensoverschrijdende en creatieve aanpak hebben. Hij heeft mandaat nodig om waar nodig door bestaande kokers, regels en barrières heen te breken. De mensen om hem heen moeten hiervoor de ruimte scheppen. Het is de taak van de gemeente om het pad voor de wijk-GGD'er al vóór de start te effenen. Dit kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door in de (subsidie)afspraken met instellingen de samenwerking met de wijk-GGD'er als randvoorwaarde op te nemen. Of door een aftrapbijeenkomst met alle relevante partners te laten voorzitten door de burgemeester of de wethouder.

Vrije rol

Cruciaal is de autonomie van de wijk-GGD'er. Hij is weliswaar bij een van de organisaties (GGD, GGZ of gemeente) functioneel ondergebracht, zijn positie is onafhankelijk. De wijk-GGD'er moet zoveel mogelijk een vrije rol hebben en kunnen afwijken van gangbare werkwijzen. Omdat dit in de samenwerking met partners tot fricties kan leiden, is het belangrijk dat hij kan rekenen op de steun tot op het niveau van burgemeester en wethouders. En omdat de wijk-GGD'er regelmatig om de vaste structuren heen opereert, moeten de lijnen met alle spelers in het zorg- en veiligheidsveld kort zijn. Die met de agent, net zo goed als die met de directeur van de zorginstelling.

Netwerken

Voor een goede positionering in de zorg- en veiligheidsketen is kennismaken met alle mogelijke ketenpartners een belangrijke volgende stap. De ervaring van bestaande wijk-GGD'ers leert dat de opbouw van een netwerk veel tijd en energie kost. Door bijeenkomsten te organiseren of te bezoeken en daar te vertellen over de rol van de wijk-GGD'er, krijgen ketenpartners een beeld van wat ze kunnen verwachten. Onderwerpen die je kunt bespreken zijn bijvoorbeeld de bereikbaarheid, de aanmeldprocedure en afspraken over samenwerking en terugkoppeling.

Profileren

Vanaf het moment dat de wijk-GGD'er een feit is, is het belangrijk dit wereldkundig te maken. Dat kan op verschillende manieren. Denk aan interviews met lokale en regionale media, presentaties in gemeenten, etc. Een aftrapbijeenkomst is een effectieve manier om bekendheid te creëren bij een breed publiek. Daarnaast kan het de samenwerking tussen ketenpartners een eerste zetje geven. Je kunt hiervoor zowel professionals als bewoners uitnodigen. Denk aan:

- Burgemeester en wethouder(s)
- Zorg- en veiligheidsprofessionals
- Organisaties uit de justitieketen
- Ervaringsdeskundigen
- Belangenverenigingen (cliënten, wijkbewoners)
- Huisartsen

Werkafspraken maken

De wijk-GGD'er signaleert problemen van mensen met verward gedrag, maakt een inschatting en zorgt voor een warme overdracht naar de juiste vorm van begeleiding of zorg. Om dit goed te kunnen doen zijn heldere samenwerkingsafspraken op uitvoeringsniveau met gemeente, politie, sociaal wijkteam, bemoeizorg, crisisdiensten en zorginstellingen nodig. Deze afspraken kun je koppelen aan de 6 fasen van het zorgtraject (zie ook vierde handvat 'Profiel en werkwijze wijk-GGD'er'):

1. Vroegsignalering & preventie
2. Aanmelding en triage
3. Acties uitzetten
4. Terugkoppeling
5. Nazorg
6. Monitoring eigen werkwijze

Daarnaast kun je afspraken maken over wat te doen in geval van escalatie, hoe om te gaan met de uitwisseling van gegevens, wat taken en verantwoordelijkheden per betrokken partner zijn etc. Verwachtingen managen is hierbij cruciaal: wat verwacht je van elkaar en hoe breng je elkaar in positie?

Afspraken in een convenant of samenwerkingsmodel vastleggen, helpt om het commitment te vergroten en maakt taken en rollen ook direct transparant en toetsbaar. Bovendien heb je dan meteen een basis om gegevens te mogen uitwisselen.

Privacygevoelige informatie delen

Maak je werkafspraken formeel in een samenwerkingsmodel of convenant, dan verplicht dit partijen om afspraken vast te leggen over het omgaan met privacygevoelige informatie. Ook wanneer de samenwerking niet formeel wordt bekrachtigd, is het belangrijk om hierover afspraken te maken en onduidelijkheid over de uitwisseling van informatie zo veel mogelijk weg te nemen. Bijvoorbeeld door het organiseren van een aparte werksessie en in een document vast te leggen wat wel en wat niet mag. Hierbij kun je de '[Handreiking gegevensuitwisseling in de bemoeizorg](#)' (GGZ, GGDGOHR en de KNMG, 2014) gebruiken. Ook het '[Handvat Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein](#)' biedt een richtlijn (www.veiligheidshuizen.nl).